

strukturum

information juni 2004

- **Strukturum i Jokkmokk AB** är ett partnerskapsägt utvecklingsbolag som till lika delar ägs av Jokkmokks Kommun, Vattenfall AB, Företagarna i Jokkmokk samt Sparbanken Nords Näringslivsstiftelse.
- **Strukturum i Jokkmokk AB har uppdraget** att driva och utveckla näringslivsarbetet i Jokkmokks kommun.
- Strukturum ska verka för att **stärka det lokala näringslivets villkor och utveckling** samt stimulera till och underlätta nyföretagande.
- vara **partipolitiskt obunden**.
- verka för en **hållbar långsiktig utveckling** i kommunen och ett minskat beroende av de dominerande arbetsgivarna.

Nu ska Jokkmokk lyfta

Jag kan förstå om folk suckar "nej, inte ett projekt till", säger Åsa Eriksson, som är anställd av Strukturum på halvtid fram till oktober för att förankra och sprida det så kallade Ballongprojektet.

– Men hittills har jag träffat omkring 500 personer och den respons jag fått och alla de förslag på förbättringar som lämnats in visar att det finns ett otroligt engagemang och en vilja att göra något.

För att kunna arbeta kraftfullt med utvecklingen av Jokkmokks kommun under de närmaste två åren har pengar sökts direkt från EU i Bryssel. Besked kommer först i november 2004. Oavsett om det blir ett positivt eller negativt "penga-besked" så kan en gemensam kraftsamling kring kommunens utveckling starta redan nu.

Och precis nu är en utmärkt tid att börja resonera. Åsa Eriksson och delade raskt in de församlade i fyra grupper (se sidan 13) som fick tre arbetsuppgifter var att ta sig an över sommaren. Vill du hjälpa till?

Idén till denna kraftsamling har kommit från bland annat Strukturum, Jokkmokks kommun och Företagarna i Jokkmokk. Syftet är kort och gott att skapa engagemang och delaktighet för utvecklingen i kommunen.

Åsa når du på telefon 0971-555 00.

Välkommen att kontakta oss!

Köpmangatan 19
Postadress.
Box 19, 962 21 Jokkmokk
Tfn 0971-172 74, 171 99. Fax 0971-103 44

Närmare 150 personer kom för att lyssna på de småländska erfarenheterna.

Småländsk inspiration om samhällsutveckling

I Åseda tog man 1996 resolut tag i sin situation, som i mångt och mycket liknar den i Jokkmokks kommun. Inte så att samhället höll på att dö ut, snarare trodde man att det fanns potential för en viss tillväxt. Men i grunden låg också en tilltagande pessimism, det såg inte snyggt ut runtom i samhället, handeln gick på sparlåga, samverkan mellan företagen var i det närmaste obefintlig och det ideella engagemanget var lågt.

– Vi ville pröva nya sätt att arbeta och tänka på. Det visade sig att det fanns en fantastisk kraft i den civila sektorn, säger Eva Ståhlgren som kom att bli projektledare för Offensiva Åseda – det EU-projekt som så småningom kom att utses som det bästa i hela Europa.

– Vill man ha utveckling måste man samverka. Alla är beroende av vad andra gör. Har man ett samhälle där varje sektor jobbar för sig är det inte bra, menar Eva Ståhlgren.

Närmare 150 personer hade sökt sig till Åja den 25 maj för att lyssna, lära och låta sig inspireras..

Offensiva Åseda är beviset på att en helhetsyn på lokalsamhället är den rätta vägen. Vision om ett större samhällsansvar och delaktighet bland de boende i Åseda var drivkraften. Eva Ståhlgren lägger ett stort egenansvar på människor.

– Vi sätter själva taket för det samhälle vi vill bo i. Vars och ens självklara ansvar att bidra.

Tycker du också att Jokkmokk är värd en ljus framtid? Kännis det som om det händer för lite? Att när borde görva något. Då kanske du har lust att hjälpa till i jobbet för att vända utvecklingen. Ställer du upp?

Vad vill ni förbättra i Jokkmokk?

Forts. från föregående sida

Praktiska vardagsmål

Projektet förbereddes noga efter kvalitetsmetodikens grunder. Allt man gjort är väl mätt, utvärderat och dokumenterat. Det låter kanske krångligt men handlar egentligen om att på ett papper kort formulera vad som är problemet, ett förslag till lösning, beskriva hur man ska göra, vem som är ansvarig och när det ska vara klart.

Så kom det sig att Åseda med 3200 invånare, ett av samhällena i Uppvidinge kommun, konstant under dessa år haft omkring 300 personer som engagerat sig ideellt och aktivt jobbat med förbättringsåtgärder. Ibland betydligt fler. Tolv olika arbetsgrupper har samlats utifrån intresseområde minst en gång i månaden.

– Utom gruppen 60+, de träffas varje dag.

Till en början fick alla hushåll i Åseda ett utskick där man uppmanades att fylla i ett förslag till förbättringsåtgärd per hushåll. Det kom in bortåt 400 förslag som samlades i ett häfte. I dag är samtliga genomförda. Plus 600 till!

– Det är viktigt att man sätter små praktiska vardagsmål att jobba mot där man ser förbättringar väldigt snabbt. Då blir alla inspirerade, tycker det är kul och man kan ta sig an även större projekt.

Föräldrar skapade en grön skolgård

Det behöver inte vara några stora och märkvärdiga förbättringar. Ett exempel på en konkret åtgärd är att numera sitter linornas fästen på flaggstängerna 4 meter upp och man slipper laga flagglinor och ständigt leta försvunna flaggor efter diverse busstreck som tidigare var fallet.

Föräldragruppen tog parken mitt i samhället som sitt första gemensamma projekt. Den ekade tom och ödslig. Under årens lopp har man samlat pengar genom bland annat försäljning av olika varor och i dag är parken full av lekredskap, liv och rörelse.

– Ett annat exempel är skolgården som var en öken av asfalt. Bland föräldrarna fanns det någon som hade schaktmaskin, en annan grävmaskin. Under en helg förvandlades skolgården. Numera är där en liten asfaltplan, mycket gräs och roliga krokiga gångar – som visserligen tekniska inte vill köra på. Men ungarna skottar själva, och det dör de ju inte av. Dessutom planterades skolgårdsträd. Varje år samlas tio kronor per elev in till en "skadegörelsekassa" till dessa träd, om inga pengar behövs tas ur kassan vid läsårets slut så blir det fest istället. Hitills har det alltid blivit fest.

Ert industriområde imponerar inte

Eva Ståhlgren har en mycket bestämd uppfattning om att näringslivet måste vara med i arbetet. Företag verksamma på en ort måste också ha ett engagemang och ta ansvar för orten. I Åseda finns ett flertal stora företag men framförallt många väldigt små.

– Småföretagarna har visat mest dynamik. Jag åkte tidigare idag runt på ert industriområde här i Jokkmokk och jag måste säga, det imponerar inte. Ska man vara bra företagare måste man vara kundorienterad och ställa sig frågan "hur ser mitt företag ut då kunden kommer?". I Åseda ledde det här till att man röjde och städade upp hela industriområdet, skaffade likadana presentationsskyltar och blomurnor och planterade träd. Idag syns inget skräp.

Det är en fröjd att se industriområdet. Numera har företagen en aktiv samverkan som de dessutom tjänar pengar på. Då många går ihop kan kostnader för

både utbildning, bredband och vaktjänster sänkas. I dag känner man också varandras kompetenser och presenterar sig i en gemensam företagskatalog årligen.

Eldsjälar – issjälar

– Det finns eldsjälar och issjälar. Vi & dom är svensk jantelag. Men man måste ha ett engagemang där man bor. Man måste känna och tycka att det är roligt. Det är alltför många som tycker. Jämt. Tycker och tycker... ut och gör! uppmanar Eva Ståhlgren.

Hon menar att det handlar om att förändra attityder och beteenden. Att ställa sig frågan: Vem är möjliggörare? Kommunen? Jag? Du?

– Börja alltid med dig själv. Vad kan jag bidra med? Det är dags att utrota "nannan-ism". Men det gäller att gräva där man står, man kan inte kopiera någon annans koncept.

Resultat i Åseda sedan 1996 talar sitt tydliga språk. 1000 förbättringar, 80.000 ideella arbetstimmar, en bred samverkan hos ett växande näringsliv, aktiva samhällsmedborgare och ett offensivt medvetande. Numera är alla EU-pengar slut och projektet rullar på av egen kraft och gammal vana.

Ur möten föds engagemang

Att skapa många mötesplatser anser Eva Ståhlgren är viktigt. Där människor möts föds dialoger och ur dialoger skapas engagemang. Under projekttiden har man skapat Åsedadagen då man bland annat delar ut en rad utmärkelser, bästa områdesgrupp, Årets Hedersknyffel med mera. Barnens Dag arrangeras också, liksom Ungdomens Dag då företagen visar upp ett brett spektra av yrken, sommarjobb och praktikplatser som finns lokalt på orten. Dessutom arrangeras krönikerspel och Natur- och kulturdagen.

P-O Lindroth har formulerat ansökan till Bryssel. Här i sällskap med Åsa Eriksson och Sture Hedin, Stukturum, samt Eva Ståhlgren, Offensiva Åseda.

Räkna aldrig arbetstimmarna

– Hur såg Uppvidinge kommun på ert arbete i Åseda, undrade någon i publiken och svaret Eva Ståhlgren ger låter oss ana att just detta varit en stötesten.

– Vår kommun har sett oss som ett väldigt hot. I stället borde de ha prisat alla aktiva medborgare och alla gratis ideella timmar i tider då den kommunala budgeten inte räcker till.

Inför det förestående arbetet i Jokkmokk ger hon några ord på vägen.

– Vad är det ni vill förbättra i Jokkmokk? Hur kan ni bli ännu mer stolta över ert samhälle? I det här ligger att aldrig vara nöjd, det finns alltid saker att förbättra. Samtidigt orkar man inte ligga på topp jämt, det går i vågor. Ledarskapet är också oerhört viktigt – annars dör engagemanget ut. Men de som plöjer kommer att köra huvudet i väggen emellanåt, det går inte på räls hela tiden. I Åseda har vi aldrig genomfört något utan konsensus, alla i arbetsgruppen ska vara överens, råder Eva Ståhlgren.

– Och man får aldrig räkna arbetstimmar!

Eva tipsar om:

Värdesamhället – en ny bok som handlar om samhällsyn och engagemang.

www.vardesamballet.se

Att besöka Åsedaprojektets hemsida

www.offensiva-aseda.com

Grupp 1

Gruppledare: Peter Hauptmann, Pia Nordlund, Pelle Lindell

- Ge ridklubben en spark i rumpan så att de håller rent efter sina hästar när de vistas i samhället.
- Gör parken i Jokkmokk levande på sommaren! Mer musik, blommor, sommarcafé
- Sätt upp vid infarterna vad som händer i Jokkmokk. Skyltar som byts ut till något aktuellt. Typ ”skoterfestival” Notudden.

Grupp 2

Gruppledare: Johan Sjöqvist, Dan Ek, Britta Suorra

- Städa, utveckla och gör Talvatis vacker.
- Gungor i parken.
- Företagsskyltarna i korsningen Gällivarevägen & Föreningsgatan är missvisande. Företagen finns inte alls längre.

Grupp 3

Gruppledare: Irene Lundmark, Carina Tjäder, Seth Högling

- Fler soptunnor som töms regelbundet för det är skräpigt på många ställen i Jokkmokk.
- Utlottning för månadens bästa idé för att väcka människors kreativitet.
- Fixa de tomma skyltfönstren som finns i samhället att hyras eller lånas av företagare.

Grupp 4

Gruppledare: Gunnel Sandström, Christel Jonsson, Anders Forsberg

- Skapa ett ”Hälsans Hus”, och en gång i månaden hittar man på olika temakvällar.
- För få hundlatriner ner mot Notudden.
- Vid järnvägsstationen finns mycket krossat glas. Vem tar reda på det?

Comeback för Huddingedagarna

Den 28–30 oktober anordnas Huddingedagarna för första gången sedan 1998 på initiativ av livsmedelstillverkare i Jokkmokk. Hittills har tretton företag från kommunen anmält sitt intresse. SN-resor erbjuder ett mässpaket för 5.000 kr inkl. utställningsplats, resa och transporter.

Precis som tidigare år, 1994–1998, har Huddinge kommun ställt såväl torg som Folkets Hus till förfogande för jokkmokksföretagen. Nytt för i år är att en företagsmässa anordnas på Folkets Hus där företag kan knyta kontakter med företag från Stockholmsområdet. I Huddinge bor 85.000 personer och är en av Stockholms femton kranskommuner. I kampen för att locka folk till Huddinge centrum ser man besöket från Jokkmokk som ett välkommet inslag och hjälper därför till gratis med marknadsföring via annonser i bland annat Metro.

Utskick kommer också att göras till de personer som finns i adressregistret som byggts upp i samband med Norrbottensdagarna på Gärdet.

Är du intresserad av att följa till Huddinge, kontakta Britt-Inger, SN-resor, Kent Oscarsson eller Glenn på Strukturum.

Näringslivsråd

Strukturum arbetar med en ny näringslivsplan där fem näringslivsgrupper och ett näringslivsråd är under bildande. Längst har gruppen för besöksutvecklingen nått. Under Kraftprocessen har två certifieringsutbildningar genomförts enligt Tour Quality där tolv företag deltagit. Utbildningen har genomförts av Laponiaprojektet, Export Inland, Strukturum, Hushållningssällskapet och Kiruna Lappland i samverkan.

Under försommaren och hösten anordnas träffar med och personliga besök hos företag inom handeln för att bredda och fördjupa samverkan kring besöksutvecklingen.

Övriga näringslivsgrupper kommer att formeras under sommaren-hösten.